https://stnimagine.fi/ imagine_stn

Mistä ratkaisuja nuorten mielen hyvinvoinnin tueksi? IMAGINE-hankkeen näkökulma

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunta 22.5.2024

Professori Jari Lahti
jari.lahti@helsinki.fi
Psykologian ja logopedian osasto
Helsingin yliopisto

Nuorten määrä psykiatrisessa avohoidossa

Psykiatrisen erikoissairaanhoidon avohoidossa hoidettujen 13–24-vuotiaiden potilaiden määrä koko Suomessa 2009–2019

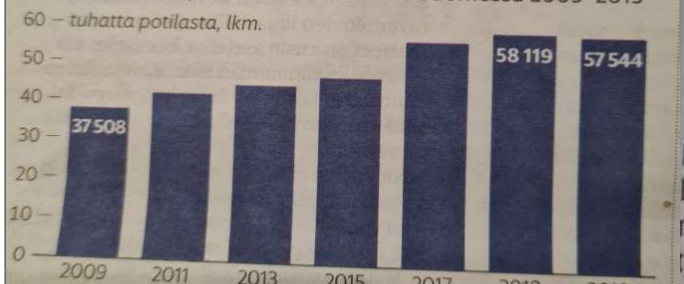

Koonnut: ROOSA WELLING / HS, grafiikka: PETRI SALMÉN / HS, lähde: THL

THL: Nuorilla yhä enemmän masennusta

Hoitovelka | Etäopiskelu heikensi mahdollisuuksia tunnistaa mielenterveysongelmia varhain.

Nuorten oireilusta on uu
tu pitkin pandemiaa. Ny
kaistu arvio kertoo, että etä
kelu heikensi mahdollisu
tunnistaa lasten ja nu
mielenterveysongelmien
haisen tuen tarvetta.

KAUPUNKI

Kaupunkitoimitus
Esihenkilö: Lari Malmberg
hs.kaupunki@hs.fi +358 9 122 7575

Lauran elämä päättyi

Neljätoistavuotias espoolainen tyttö kuoli, koska hänen ja muiden mielenterveysongelmista kärsivien nuorten auttamiseksi rakennettu järjestelmä oli täynnä rei

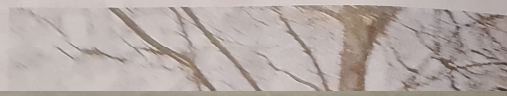

Miksi yhä useampi nuori voi Suomessa pahoin?

Mielenterveys | Yhä useampi nuori masentuu ja ahdistuu, ja entistä suurempi osa tarvits
myös psykiatrista erikoissairaanhoitoa. Kasvavia ongelmia ei voi ratkaista sillä, että koko
jan lisätään vain resursseja hoitoon, sanoo nuorisopsykiatrian professori. HS kysyi
asiantuntijoilta, mitkä yhteiskunnan muutokset ovat pahoinvoinnin taustalla. ▸ Uutiset A 6–8

LÄNSIVÄYLÄ

Päätoimittaja Heli Koivuniemi sivulla 13

Espoon sairaala – Karvasm
P. 050-5412378

Tytöt entistä ahdistuneemp

Terveys: Kouluterveyskysely kertoo, missä lapsiin ja nuoriin liittyvissä asioissa meidän tulisi valpastua, sanoo terveydenhuollon asiantuntija Minna Eväsoja.

Espoo
Katja Riihola

– Huoli tyttöjen terveydes-
tä ja jaksamisesta nousee
esiin, summaa kansallisen
kouluterveyskyselyn Espoon

ARKISTO / ANNUKKA MIETTINEN

Kouluterveyskysely

Moni tyttö ei saanut tarvitsemaansa apua

Noin puolet nuorista kärsii säännöllisesti yksinäisyydestä

Anssi Rulamo HS

ETENKIN nuoret ja nuoret aikuiset kärsivät edelleen laajasti yksinäisyydestä, kertoo Suomen Punaisen Ristin (SPR) tuore yksinäisyysbarometri.

mielente
osana ko
sia. Niiss
suus otta
näisyys.
Nuoret
syyksi y
den ja s

MIELIPIDE

Yhteystiedot: PL 65, 00089 Sanoma
hs.mielipide@hs.fi
+358 9 1221 ma–pe 11.00–11.30
Toimitussihteeri: Teija Kall

Maailman onnellisimmassa maassa moni nuori voi pahoin

Vieraskynä

HS 16.10.21

Nuorten mielenterveysongelmat ovat vakava uhka kansanterveydelle

Nykyinen hoitojärjestelmä kärsii puutteista, jotka fyysisten sairauksien kohdalla korjattaisiin heti.

riseen erikoissairaanhoitoon on viime vuosina lisääntynyt 50 prosenttia.

TILANTEESEEN ollaan heräämässä. Lasten ja nuorten mielenterveys on

lainsäädännöllä uudistaa niin, että e
naltaehkäisyn lisäksi sen tehtävi
kuuluu yleisimpien mielenterveyde
häiriöiden ja oppimisvaikeuksien tu
nistaminen ja perustason hoito. Myö

UUTISET

Nuoret turvautuvat yhä useammin väkivaltaan

Väkivaltarikokset | Erityisen voimakkaasti on kasvanut alle 15-vuotiaiden väkivalta.

...sely: Nuoret käyttävät ...nemmän päihteitä, ...listus lisääntynyt

...ys | Yksinäisyys
...tuu Helsingissä
...tuna koko
...an tai pää-

Jopa 40 prosenttia yläkoul
ikäisistä tytöistä kertoi jout
neensa häirinnän kohteeks
Häirintää olivat kokeneet aier
paa enemmän myös alakoul
ikäiset tytöt. Samoin kokemu
set seksuaaliväkivallasta oliv

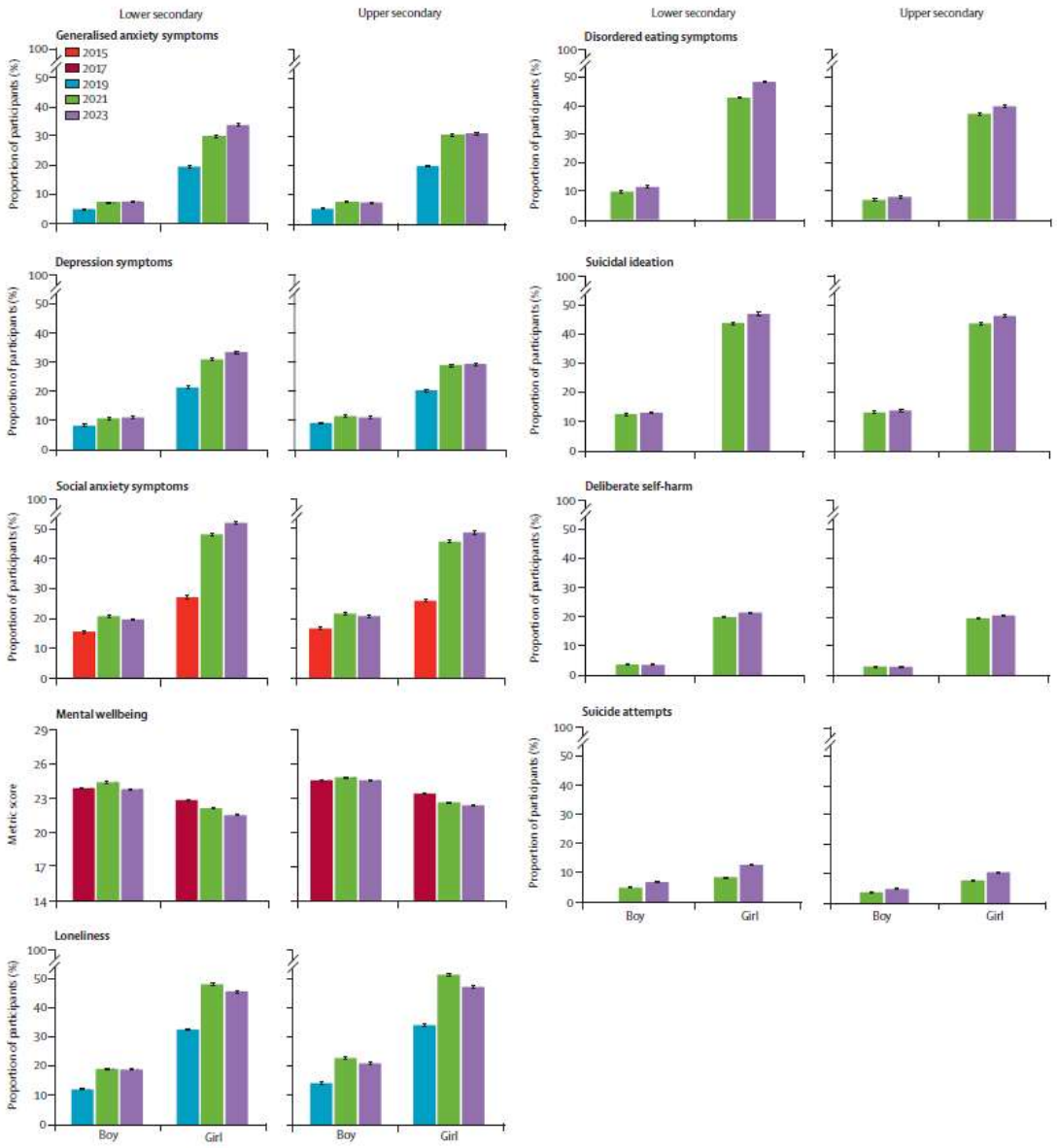

- **Ahdistus- ja masennusoireisten sekä yksinäisten osuus kasvoi sekä mielen hyvinvointi laski suomalaisilla nuorilla pre-COVID (2015/2017) vs. post-COVID (2023)**
- **Ahdistus-, masennus- ja syömishäiriöoireisten sekä itsetuhoisten TYTTÖJEN osuus kasvoi, mutta lukioikäisillä pojilla oireet hieman vähenivät 2021 vs. post-COVID (2023)**
- **N = 722.488 (Kouluterveyskysely)**
- **8.-9. luokkalaisia / lukion tai amm.oppilaitosten 1./2. luokkalaisia**

Kiviruusu et al. 2024, Lancet Psychiatry

imagine

IMAGINE-konsortiossa mukana 35+ tutkijaa, mm.

HELSINGIN YLIOPISTO

Professori Jari Lahti

Yliopistonlehtori
Janne Matikainen

Dosentti Riikka Lämsä

Professori Nina Lindberg

thl

Viestinnän asiantuntija
Elina Suontama

Erikoistutkija Päivi Berg

Ylilääkäri Outi Linnaranta

itla Itsenäisyyden juhlavuoden lastensäätiö

Kehitysjohtaja Petra Kouvonen

Tampereen yliopisto
Tampere University

Professori Klaus
Ranta

UNIVERSITY OF EASTERN FINLAND

Professori Johanna
Lammintakanen

Hankkeen rahoittaa 2022-2028

strateginen TUTKIMUS

imagine

Mielenterveyttä edistävän toiminnan ajoitus

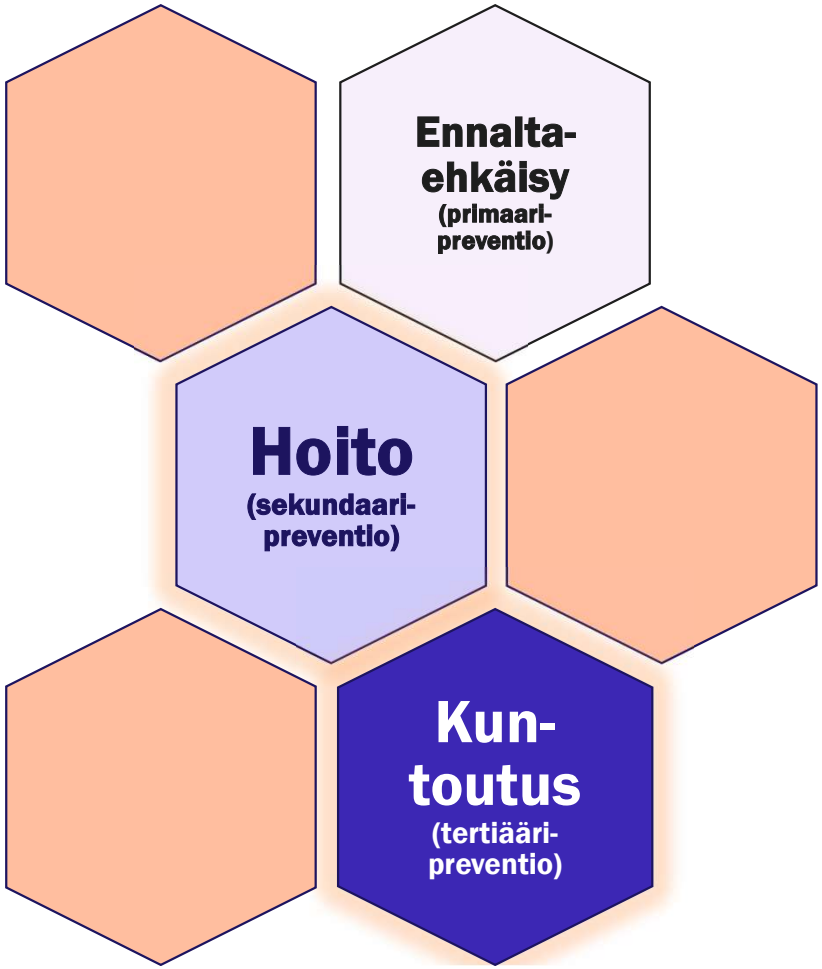

imagine

Teemat

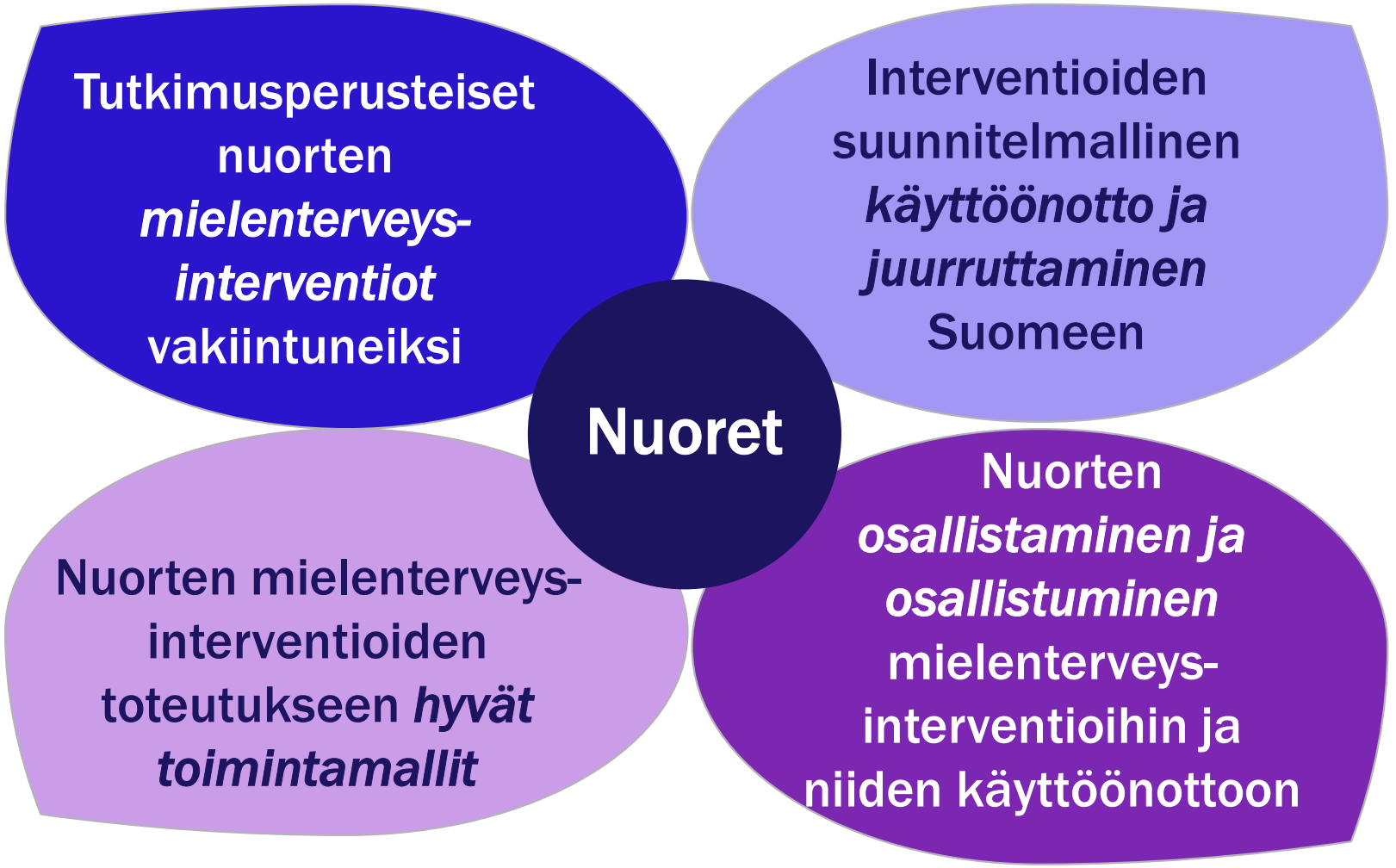

imagine

Teemat

- **Toteutettavat mielenterveysinterventiot valittava tutkimusnäytön perusteella ja ammattilaisten koulutukseen panostettava**

↓

- **Tutkimme IMAGINEssa 4 nuorille suunnatun lyhyen psykososiaalisen intervention vaikuttavuutta ja kustannusvaikuttavuutta**
  - **Nuorten vuorovaikutusohjanta (IPC-A) masennusoireiden hoito opiskeluhuollossa**
  - **Ryhmät kuntoon -interventio korkeakouluopiskelijoille yksinäisyyden vähentämiseksi**
  - **Tosi minä treeni -interventio nuorten sosiaalisen tilanteiden pelon hoitona,**
  - **Myötätuntotyöskentely yhdistettyä virtuaalitodellisuudessa tapahtuvaan taitoharjoitteluun psykopatiapiirteisille nuorille koulukodeissa ja vankiloissa**

IMAGINE

Teemat

- **Nuorten mielenterveysinterventioiden käyttöönotto ja juurruttaminen (implementointi) tehtävä suunnitelmallisesti**

↓

- **Tutkimme IMAGINEssa Nuorten vuorovaikutusohjanta (IPC-A) –intervention implementointia ja sovellamme hyviä käytänteitä muihin interventioihin sekä kehitämme implementaatio-oppaan**
- **Hyvinä käytänteinä mm.**
  - **Huolellinen implementoinnin suunnittelu**
  - **Riittävä intervention koulutus**
  - **Kotipesä**
  - **Pitkäjänteinen seuranta**

Teemat

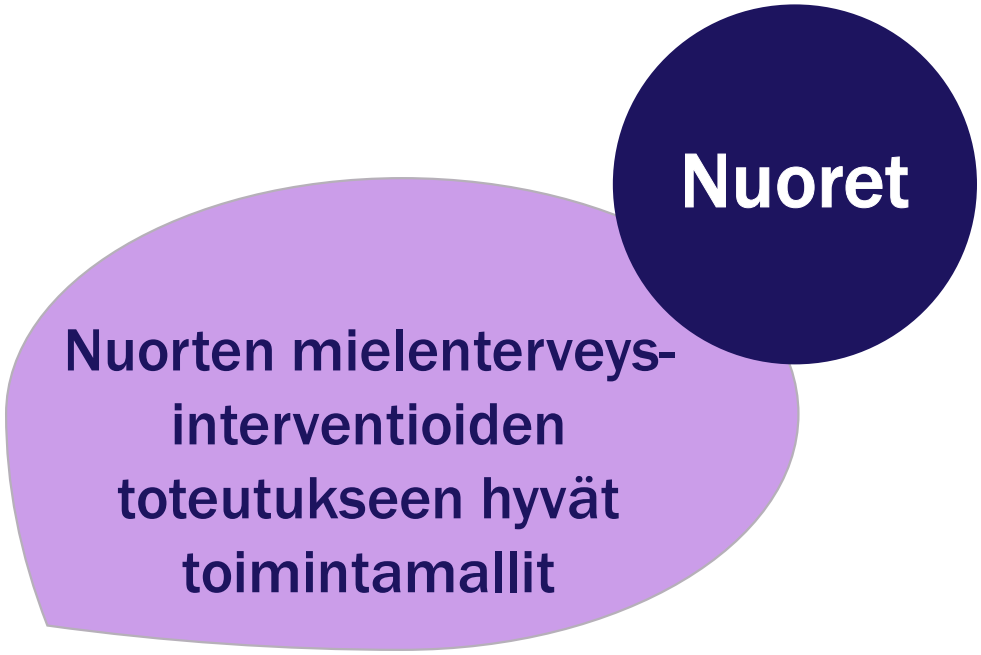

- **Nuorten mielenterveysinterventioiden toimintamallit tutkimusperusteisiksi**

↓

- **Tutkimme IMAGINEssa toimintamalleja**
- **Hyvinä toimintamalleina mm.**
  - **Nopea intervention aloitus**
  - **Hoidossa pysymisen varmistaminen**
  - **Nuoren kohtaaminen**
  - **Digitaaliset palvelut täydentämässä, mutta EI korvaamassa kohtaavia palveluita**
  - **Mielenterveysinterventioita voi toteuttaa monessa ympäristössä (mm. koulu, vankilat, yliopisto); ei vain sosiaali- tai terveydenhuollossa**

imagine

Teemat

- **Nuorten osallistaminen ja yhdenvertaisuus toteutettava myös mielenterveysinterventioissa**

↓

- **Tutkimme IMAGINEssa miten voimme osallistaa nuoria ja miten toteutamme mielenterveysinterventiot yhdenvertaisesti kaikille nuorille**
- **Hyvinä käytänteinä mm.**
  - **Nuorten osallistaminen ja äänen kuuleminen heti intervention suunnittelusta lähtien**
  - **Nuorten moninaisuuden huomioiminen**
  - **Nuorten osallisuuden ja yhdenvertaisuuden tukeminen yhteiskunnassa**

YOUNG-OHJELMAN HANKKEET: IMAGINE

strateginen TUTKIMUS

MISTÄ ILMIÖISTÄ MUODOSTETAAN UUTTA TIETOA?

MITEN UUTTA TIETOA MUODOSTETAAN?

imagine

Mielen hyvinvoinnin kohentaminen keinona lisätä nuorten osallisuutta

Vaikuttavuustavoitteet:

1. Tutkimusperusteiset nuorten mielenterveysinterventiot vakiintuneiksi
2. Nuorten mielenterveysinterventioiden toteutukseen hyvät toimintamallit
3. Nuorten osallistaminen ja osallistuminen mielenterveysinterventioihin ja niiden käyttöönottoon
4. Interventioiden suunnitelmallinen käyttöönotto ja juurruttaminen Suomeen

Lisätietoja: stnimagine.fi

Kiitos!

Professori Jari Lahti
jari.lahti@helsinki.fi

Psykologian ja logopedian osasto
Helsingin yliopisto

MISSÄ TIETOA HYÖDYNNETÄÄN?

